

پیشگام

فرهنگ مختصر افعال مانوی

دکتر میره دیدیقی

زبان

دکتر زهره زرشناس

سرشناسه	: صدیقی، منیره، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ مختصر افعال مانوی / منیره صدیقی؛ زیر نظر زهره زرشناس.
مشخصات نشر	: بابل: نشر مبعث، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۶۸ ص.
شابک	: 978-964-7095-86-0 : ۱۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
موضوع	: زبان پهلوی (مانوی تورفانی) -- فعل
موضوع	: Pahlavi language (Turfani) -- Verb*
موضوع	: زبان پهلوی (مانوی تورفانی) -- ریشه‌شناسی
موضوع	: Pahlavi language (Turfani) -- Etymology*
موضوع	: زبان پهلوی (مانوی تورفانی) -- آواشناسی
موضوع	: Pahlavi language (Turfani) -- Phonetics*
شناسه افزوده	: زرشناس، زهره، ۱۳۳۰ -، ناظر
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ص ۴/۴۲۱/۲۰ PIR
رده بندی دیویی	: ۱۷ ۴۱۰/۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۰۷۱۰۲

انتهای مبعث

عنوان: فرهنگ مختصر افعالی مانوی

مؤلف: دکتر منیره صدیقی بارفروشی

ناشر: انتشارات مبعث

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰

تعداد صفحه: ۱۶۸

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۰۹۵-۸۶-۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

طرح جلد: چاپ پردیس، (پناهی) ۰۹۳۷۸۲۱۰۴۱۴

آدرس ناشر: مازندران، بابل: میدان آستانه امامزاده قاسم (ع) ساختمان نوین طبقه دوم

۰۹۱۱۱۱۱۵۴۲۹-۰۱۱-۳۲۲۰۳۰۱۶ پست الکترونیکی ناشر: abdolahi_mabas@yahoo.com

فهرست مطالب

۵.....	پیشگفتار
۷.....	روش کار
۹.....	نشانه‌ها و کوتاه نوشت‌ها
۱۰.....	ترتیب حروف واژه نامه
۱۱.....	فرهنگ مختصر افعال
۱۴۱.....	کتابنامه
۱۴۵.....	واژه نامه

www.ketab.ir

پیشگفتار

هدف نگارنده از این پژوهش فراهم آوردن امکان دسترسی سریع و آسان دانشجویان کارشناسی ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی به برگردان فارسی و همچنین شناسایی ریشه افعال مانوی است. ادبیات مانوی در متن‌های پهلوی اشکانی و فارسی میانه از مواد درسی دانشجویان است و در آثار ریشه‌شناسی موجود، چه در آثار ایرانی و چه در آثار خارجی، به همه زبان‌های باستانی ویا به همه زبان‌های دوره میانه به طور جامع پرداخته شده‌اند و اثری به صورت مستقل و مجزا به زبان فارسی برای ریشه‌شناسی افعال مانوی موجود نیست. این تحقیق شامل اطلاعاتی مانند: تلفظ، معنی، ریشه و اشتقاق افعال مانوی است؛ بنابراین بدیهی است برای مطالعات گسترده تر باید به کتب منابع رجوع نمود.

جایگاه فارسی میانه، مانوی و پهلوی اشکانی مانوی

برای زبان‌های ایرانی به دوره تاریخی در نظر گرفته شده است:

۱- دوره باستان

۲- دوره میانه

۳- دوره جدید

۱- دوره باستان از دورانی که نخستین آثار زبانهای ایرانی وجود دارد، یعنی زمان تالیف گاهان یا گاتهای زردشت (احتمالا حدود سده ۱۲ تا ۱۰ ق.م)، آغاز می شود و در اواخر دوره هخامنشی (حدود ۳۰۰ ق.م) پایان می پذیرد.

۲- دوره میانه از اواخر دوره هخامنشی (در حدود ۳۰۰ ق.م) آغاز می شود و در اوایل دوره اسلامی (قرن هفتم م) پایان می پذیرد، ولی نگارش به زبانهای این دوره تا قرن سوم و چهارم هجری و در مواردی (مانند زبان خوارزمی) تا قرن هفتم هجری نیز ادامه می یابد. زبانهای معمول در این دوره را بنابر موازین زبانی و جغرافیایی به دو گروه تقسیم می کنند:

الف. زبانهای شرقی که به دو شاخه شمالی و جنوبی تقسیم می شوند. سغدی و خوارزمی جزء زبانهای شرقی شمالی و سکایی (ختی) و بلخی جزء زبانهای شرقی جنوبی هستند.

ب. زبانهای غربی نیز به دو شاخه شمالی و جنوبی تقسیم می شوند. شاخه غربی شمالی در قلمرو پارتها یا اشکانیان متداول بوده است و آن را پهلوانیگ، پهلوی اشکانی یا پارتی می نامند. شاخه غربی جنوبی اساساً زبان متداول در فارس، در دوره ساسانیان بوده که در نواحی دیگر گسترش یافته است. دانشمندان جدید این زبان را در مقایسه با فارسی باستان و فارسی جدید، فارسی میانه می نامند، ولی بنابر سنت نام آن پهلوی است. فارسی میانه بر اساس نوشته ها و آثار برجای مانده به چهار گونه جداگانه بخش بندی شده است:

۲-ب-۱- فارسی میانه کتیبه ای

۲-ب-۲- فارسی میانه مانی (ترفانی)

۲-ب-۳- فارسی میانه زردشتی

۲-ب-۴- فارسی میانه زردشتی

۳- دوره جدید از اواخر زمان ساسانی آغاز گردیده است و تاکنون ادامه دارد. مهمترین زبان این دوره فارسی است. زبانها و لهجه های ادبی گوناگون که در قلمرو کنونی ایران و خارج از ایران معمول اند، مانند کردی، بلوچی، آسی، گیلکی، مازندرانی و غیره همه به این دوره تعلق دارند^۱.

^۱. آموزگار، زاله، تفضلی، احمد، زبان پهلوی، ادبیات و دستور آن، ۱۳۷۵، ص ۱۱.